

THINK TANK

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 16 grudnia 2020 r.

STANOWISKO GOSPODARCZEGO GABINETU CIENI W SPRAWIE POLITYZACJI ORLENU

Przeprowadzone ostatnio akwizycje, czyli przejęcia firm przez PKN Orlen, w oparciu o decyzje Skarbu Państwa, budzą zasadnicze zastrzeżenia i wątpliwości. Przejęcie Grupy LOTOS, a także zapowiadana inkorporację PGNiG-u, z punktu widzenia funkcjonowania konkurencyjnych rynków, oceniamy negatywnie. Nasze, zgłaszane wcześniej do zakupu Grupy Lotos, zastrzeżenia podzieliła Komisja Europejska. Podobna sytuacja, naszym zdaniem, wystąpi w procesie akwizycji PGNiG-u.

Kwestionujemy również celowość przeprowadzonych ostatnio przejęć RUCH SA i Polska Press. RUCH SA to jeden z największych dystrybutorów prasy w Polsce, zaś Polska Press to należąca do niemieckiego holdingu Verlagsgruppe Passau polska spółka wydawnicza.

Prezes paliwowego PKN Orlen, jako kluczowe uzasadnienie przejęcia 20 z 24 wydawanych w Polsce dzienników regionalnych oraz blisko 120 tygodników lokalnych, jak również 500 witryn online, wskazał uzyskanie dostępu do blisko 17,5 miliona użytkowników portali wchodzących w skład Polska Press, skuteczne wsparcie sprzedaży paliw, a także rozbudowę narzędzi związanych z zaawansowanym zarządzaniem danymi w kontekście planowanego rozwoju sieci stacji benzynowych. Równocześnie podkreślał, że ten zakup to uzupełnienie obecnego portfolio mediowego PKN Orlen, w postaci RUCH SA, o podmiot zarządzający prasą drukowaną i mediami cyfrowymi, co umożliwi lepszą reklamę paliwowej spółki.

Pluralizm mediów to jeden z fundamentów demokracji. Realizowany obecnie scenariusz nazywany jest przez rządzących repolonizacją, jednak rzeczywiste przesłanki wskazują na ich zaplanowaną nacjonalizację. Otóż taki model działania mediów, w ramach którego następuje ich podporządkowanie władzy, ma miejsce w Europie jedynie w Rosji oraz na Węgrzech i jest powszechnie uznany jako naruszenie zasad demokracji.

Rząd zapowiadał opracowanie ustawy o dekoncentracji mediów, która miałaby dostosować polski rynek medialny do standardów krajów Europy Zachodniej. Ale ostatnie decyzje dotyczące zakupu Polska Press kierują nas w stronę zwiększonej koncentracji, czyli negatywnych wzorców z Europy Wschodniej.

Równocześnie mamy uzasadnione wątpliwości dotyczące deklarowanej przez Orlen biznesowej zasadności realizowanych inwestycji i naszym zdaniem nie potwierdziłyby ich rzetelne i niezależne analizy rynkowe. Zdumienie budzi zaangażowanie paliwowego PKN Orlen w wydawanie i dystrybucję gazet oraz informacyjnych witryn internetowych. Mającego miejsce od kilku lat faktu wykorzystywania spółki do celów innych niż biznesowe, przede wszystkim politycznych, trudno również nie zaliczyć do przykładów łamania zasad ładu korporacyjnego, które PKN ORLEN muszą obowiązywać.

Uwzględniając fakt politycznego zawłaszczenia TVP i Polskiego Radia, które nastąpiło w ostatnich latach, trudno oprzeć się przekonaniu, iż kolejne przejście przez PKN Orlen należących do Polska Press regionalnych gazet i innych mediów będzie prowadzić do ich politycznego podporządkowania obecnej władzy i musi być odebrane jako niebezpieczny w skutkach, kolejny element destrukcji tak ważnego instrumentu polskiej demokracji jakim jest pluralizm mediów.

Podpisali:

dr Janusz Steinhoff

minister gospodarki w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

dr Łukasz Bernatowicz

minister infrastruktury w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

prof. Stanisław Gomułka

minister finansów w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

dr Mieczysław Grodzki

minister spółdzielczości w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

Anna Janczewska

minister ds. systemu ochrony zdrowia w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

min. Ryszard Kalisz

minister prawa gospodarczego w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

gen. Leon Komornicki

minister ds. przemysłu obronnego w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

Witold Michałek

minister ds. procesu stanowienia prawa w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

Ryszard Pazdan

minister środowiska w Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

Zbigniew W. Żurek

minister prawa pracy i rynku pracy Gospodarczym Gabinetcie Cieni BCC

Marek Goliszewski

przewodniczący Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC